

STUDIA GERMANICA GEDANENSIA 52

STUDIA GERMANICA GEDANENSIA 52

LITERATURA NIEMIECKA W DIALOGU Z KULTURAMI EUROPY WSCHODNIEJ

Redakcja
Miroław Ossowski

WYDAWNICTWO
UNIERSYTETU GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2025

Redaktor naczelny

Marion Brandt

Zespół redakcyjny

*Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk, Marion Brandt, Agnieszka Haas, Andrzej Kątny, Izabela Kujała,
Sławomir Leśniak, Katarzyna Lukas, Mirosław Ossowski, Eliza Szymańska*

Rada naukowa

*Anna Babka (Wien), Bernd Ulrich Biere (Koblenz), Michael Braun (Berlin, Köln), Ines Busch-Lauer (Zwickau),
Marek Jaroszewski (Warszawa), Hans-Wolf Jäger (Bremen), Ole Letnes (Agder), Peter Oliver Loew (Darmstadt),
Heinz-Helmut Lüger (Koblenz-Landau), Stefan Michael Newerkla (Wien), Alla Pasławska (Lwów), Christoph
Schatte (Poznań), Marian Szczodrowski (Gdańsk), Zenon Weigt (Łódź)*

Recenzenci

Marek Jakubów (Lublin), Maciej Walkowiak (Poznań)

Redaktor językowy

Jolanta Stecewicz

Projekt okładki i stron tytułowych

Andrzej Taranek

Fotografia na okładce

Pieczęć Herdera (ilustracja z zasobów Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie)

Skład i łamanie / DTP

PRACOWNIA

Adres Redakcji / Anschrift der Redaktion:

Uniwersytet Gdański, Instytut Filologii Germańskiej, ul. Wita Stwosza 51, PL 80-308 Gdańsk

E-mail: sekger@ug.edu.pl

Publikację sfinansowano ze środków Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

Wersją pierwotną *Studia Germanica Gedanensia* jest wersja drukowana

Copyright by Instytut Filologii Germańskiej

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2025

ISSN 1230-6045

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Przedślowie (<i>Mirosław Ossowski</i>)	7
Beata Paškevica	
<i>Fascynacja Herdera pieśniami ludowymi</i> <i>i jej wpływ na krąg uczonych w Inflantach</i>	9
Marion Brandt	
<i>Pożegnanie z republiką. Komentarze na temat zmiany ustroju politycznego Gdańska</i> <i>po 1793 r. w literaturze niemieckojęzycznej</i>	21
Michael Braun	
<i>Okaleczone parabole – fragmentaryczna twórczość Franza Kafki</i>	30
Sławomir Leśniak	
<i>O dwóch wizjach Europy (Hermann Keyserling i Hans Magnus Enzensberger)</i>	35
Peter Arnds	
<i>Węgorze, kumaki i szczury: polityczne obrzydliwe</i> <i>zwierzęta Güntera Grassa</i>	42
Silke Pasewalck	
<i>Literatura i współdzielone dziedzictwo.</i> <i>Koncepcja i odmiany tekstów na przykładzie powieści</i> <i>Sabiriny Janesch i Olgi Tokarczuk</i>	52

RECENZJE

Franz Kafka (2025): <i>Listy do Mileny</i> . Przekład Feliks Konopka, Elżbieta Ptaszyńska-Sadowska; przedmowa Ryszard Koziółek; posłowie Grzegorz Jankowicz. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, ss. 412 (<i>Dariusz Pakalski</i>)	63
Andrzej Lam (2023): <i>Antologia niemieckiej poezji klasycznej od średniowiecza do Celana</i> . Wydanie drugie rozszerzone. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, ss. 531 (<i>Agnieszka K. Haas</i>)	66
Mirosław Ossowski (2024): <i>Max Toeppen (1822–1893). Historyk, filolog,</i> <i>dyrektor gimnazjalny</i> . Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, ss. 205 (<i>Agnieszka K. Haas</i>)	70
<i>Autorki i autorzy</i>	75

